

Tietosuojaseloste: Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2020 -kyselytutkimus

Tämä seloste kuvaa henkilötietojen käsittelyä Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2020 -kyselytutkimuksessa. Tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja Suomen kansallisen lainsäädännön vaatimuksia. Tietoja käsitellään aina tietoturvallisesti ja täysin luottamuksellisesti.

Tutkimuksen nimi: Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2020 -kyselytutkimus

Rekisterinpitäjä:
Eläketurvakeskus (ETK)
00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin: 029 411 20
www.etk.fi

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:
Liisa-Maria Palomäki
puhelin: 029 411 2150
Sähköposti: liisa-maria.palomaki@etk.fi

Tietosuojavastaava:
Marita Silmunmaa
Puhelin: 029 411 2383
Sähköposti: marita.silmunmaa@etk.fi

Tutkimuksen ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2020 -kyselytutkimuksessa kartoitetaan 55–88-vuotiaiden eläkeläisten kokemuksia taloudellisesta hyvinvoinnistaan. Tutkimuksen keskeisiä näkökulmia ovat taloudellinen tyytyväisyys, tulojen riittävyys sekä toimeentulovaikeudet. Tutkimuksessa kysytään myös laajemmin eläkeläisten elämäntyytyväisyydestä ja siihen liittyvistä tekijöistä sekä rahankäytöstä parisuhteessa ja eläkeläisten työssäkäynnistä. Kysely lähetetään 5 000 Suomessa asuvalle 55–88-vuotiaalle vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä saavalle henkilölle syyskuun 2020 aikana. Tutkimuksen tulokset ovat saatavilla Eläketurvakeskuksen verkkosivuilla.

Eläketurvakeskuksen tutkimustoiminnan tavoitteena on tuottaa korkeatasoista ja laajasti hyödynnettyä asiantuntijatietoa eläketurvan arviointiin ja kehittämiseen. Tutkimustoiminta on Eläketurvakeskuksen lakisääteinen tehtävä. Eläketurvakeskus on sitoutunut noudattamaan tutkimuseettisen neuvottelukunnan antamia hyvän tieteellisen käytännön ohjeita. Henkilötietojen käsittely perustuu Eläketurvakeskuksen lakisääteiseen velvoitteeseen, jonka perusteella Eläketurvakeskus voi myös yhdistää kyselyyn tietoja Eläketurvakeskuksen rekistereistä. Rekisteritietojen käytöllä lisätään tutkimuksen monipuolisuutta ja helpotetaan vastaajien työtä, sillä yhdistämällä tiedot rekistereistä näitä tietoja ei tarvitse kysyä vastaajilta. Yksittäiset henkilöt eivät ole tunnistettavissa julkaisuista.

Käsiteltävät henkilötiedot

Henkilötiedot on poimittu satunnaisotannalla Eläketurvakeskuksen henkilörekistereistä. Niitä käytetään yhteydenottoon ja rekisteritietojen yhdistämiseen kyselyvastauksiin. Yhdistämisen jälkeen tutkimusaineisto pseudonymisoidaan, minkä myötä yksittäinen vastaaja ei ole tunnistettavissa tutkimusaineistosta.

Tutkimuksessa käsiteltävät tiedot saadaan tutkimuksen osallistujilta sekä Eläketurvakeskuksen rekistereistä. Tutkimuksessa osallistujilta kerätään heidän omien vastaustensa perusteella seuraavia tietoja: taustatiedot henkilöstä ja kotitaloudesta (kuten sukupuoli, ikä ja kotitalouden henkilöiden lukumäärä), vastaajan kokemukset terveydentilasta, toimeentulosta ja sen vaikeuksista sekä vastaajan arviot kotitalouden tuloista, varallisuudesta ja veloista. Lisäksi kyselyssä kysytään elämäntyytyväisyydestä ja siihen liittyvistä tekijöistä, raha-asioista parisuhteesta sekä kiinnostuksesta eläkkeen rinnalla työskentelyyn.

Kyselytietojen lisäksi tutkimukseen yhdistetään seuraavia tietoja Eläketurvakeskuksen rekistereistä: sukupuoli, syntymäaika, siviilisääty, koulutus, äidinkieli, kansallisuus, asuinkunta, ammattia ja sosioekonomista asemaa koskevat tiedot sekä eläkkeitä (eläkkeen alkamis- ja päättymispäivä, kuukausieläkkeen määrä, eläkelaji ja mahdollinen työkyvyttömyyden syy) ja työsuhteita (työuran pituus, eläkettä kartuttaneet palkka- ja yrittäjätulot, työttömyystiedot ja työskentelysektori) koskevat tiedot.

Tietojen käyttötarpeen päätyttyä aineiston kyselyllä kerätty osa voidaan siirtää Yhteiskunnalliseen tietoaarkistoon (lisätietoja <https://www.fsd.uta.fi/fi/>) tutkimuskäyttöön. Tässä vaiheessa aineistosta poistetaan kaikki siihen yhdistetyt rekisteritiedot ja se anonymisoidaan eli siitä poistetaan kaikki henkilötunnisteet. Lisäksi vastauksia karkeistetaan, eli sellaisia ryhmiä, joissa vastauksia on vain vähän, yhdistellään isommiksi ryhmiksi.

Tietojen luovutukset ja suojauksen periaatteet

Tutkimukseen poimittujen osoitetiedot lähetetään Tutkimustie Oy:lle kyselyn toteuttamista varten. Tutkimustie Oy lähettää kyselyt ja tallentaa vastaukset sähköiseen muotoon. Tämän jälkeen vastauslomakkeet tuhotaan tietoturvallisesti. Tietoja Tutkimustie Oy:ssä käsittelevät henkilöt ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen.

Aineiston muusta käsittelystä vastaavat Eläketurvakeskuksen ja Turun yliopiston kanssa toteutettavaan yhteistyöhön osallistuvat henkilöt. Tietoja ei siirretä Euroopan Unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Eläketurvakeskuksessa pääsy henkilötietoihin on rajattu vain niille henkilöille, joiden työtehtävät sitä edellyttävät. Eläketurvakeskus valvoo tietojärjestelmiensä ja niiden sisältämien henkilötietojen käyttöä. Tietoja käsittelevät henkilöt ovat lakisääteisen salassapitovelvollisuuden alaisia ja ovat lisäksi allekirjoittaneet erillisen vaitiolositoumuksen.

Rekisteröidyn oikeudet

Tarkastusoikeus: Rekisteröidyllä on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja tutkimukseen liittyen on talletettu. Mikäli henkilö haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, hänen on esitettävä tietojen tarkastuspyyntö tässä tietosuojaselosteessa nimetylle tietosuojavastaavalle.

Oikeus korjata tietoja: Rekisteröidyllä on oikeus pyytää virheellisten tietojensa korjaamista Eläketurvakeskukselta. Pyyntö esitetään tässä tietosuojaselosteessa nimetylle tietosuojavastaavalle.

Valitusoikeus: Jos Eläketurvakeskus ei toteuta rekisteröidyn pyyntöä, Eläketurvakeskuksen on ilmoitettava rekisteröidylle viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta syy kieltäytymiseen ja kerrottava mahdollisuudesta tehdä valitus valvontaviranomaisille.